

LETNO POROČILO O
SISTEMU RAVNANJA Z OKOLJEM TER
SISTEMU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU

delniške družbe **TRIMO 2010**

Kazalo

1	SISTEM RAVNANJA Z OKOLJEM	2
1.1	Pripravljenost na izredne dogodke	3
1.2	Ravnanje z odpadki	3
1.2.1	Komunalni odpadki.....	3
1.2.2	Sekundarni odpadki.....	4
1.2.3	Nevarni odpadki	4
1.3	Poraba vode.....	5
1.4	Poraba ekstra lahkega kurilnega olja (ELKO).....	5
1.5	Poraba električne energije	6
1.6	Emisije škodljivih snovi v naravno okolje	6
1.7	CO ₂ e odtis – LCA	7
1.8	Načrti za leto 2011	7
2	SISTEM VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU	8
2.1	Kazalci varnosti	9
2.2	Načrti za leto 2011	9

Poročilo pripravil:

Aleš Jarc
vodja projektov

Poročilo potrdil:

Danijel Zupančič
pooblaščenec vodstva za okolje in
varnost in zdravje pri delu

1 SISTEM RAVNANJA Z OKOLJEM

V Skupini Trimu smo se kot družbeno odgovorna družba opredelili za okolju in človeku prijazne proizvode, proizvodne programe, tehnološke procese, sledenju idej celoviti rešitev z upoštevanjem visoke varnosti in zmanjšanja tveganj za kupce in delničarje. To odgovornost širimo še zlasti v proizvodnje hčerinske družbe¹. Pri razvoju upoštevamo celoten življenjski krog proizvoda vključno z razgradnjo. Prenos tehnologij in postavitve novih tovarn je zasnovan na kriterijih evropske zakonodaje z minimalnimi vplivi na okolje in tudi delničarjem ne predstavljajo visokega tveganja v smislu okoljskih zahtev. V vseh proizvodnih družbah izvajamo monitoring emisij in ločeno zbiranje odpadkov. V Skupini Trimu širimo kulturo nenehnega izboljševanja in dvigujemo zavest o pomenu odgovornega okoljskega delovanja v lokalnem in globalnem smislu. V družbi Trimu in Akripol² imamo integriran sistem poslovanja skladno s standardom ISO 14001³ in bomo postopoma prenesli takšen sistem poslovanja tudi na ostala hčerinske družbe.

S svojim ravnanjem dokazujemo, da upoštevamo tudi načela United Nations Global Compact.⁴

V družbi Trimu smo po svoji politiki in strategiji zavezani visokim ciljem glede varovanja okolja in trajnostnega razvoja. **V portfelju proizvodov imamo izdelke, ki so najmanj 99 odstotno reciklabilni.** V okviru ponudbe celovitih rešitev kupcem ponujamo in izvajamo okolju prijazne rešitve, ki prispevajo k dodani vrednosti za kupca in trajnostnemu razvoju na planetu. **Taki izdelki in rešitve so paneli EcoSolar z vgrajenimi PV moduli za pridobivanje električne energije iz sonca, PV centrale integrirane v Trimo strehe, paneli za ogrevanje sanitarne vode s pomočjo sončne energije, paneli za zmanjšanje hrupa, samočistilni paneli Trimo EcoClean, Trimo EcoEnergy, ki s svojo reflektivnostjo zmanjšujejo pregrevanje stavb poleti in s tem zmanjšujejo porabo energije za hlajenje.**

V Trimu imamo integriran sistem poslovanja po standardih ISO, med katerimi je od leta 2000 v praksi tudi standard ISO 14001. Področje sistema ravnanja z okoljem v družbi Trimu vodi pooblaščenec vodstva za okolje mag. Danijel Zupančič, namestnik glavne direktorice za tehnično področje. Pooblaščenec vodi tudi okoljsko varnostni tim, ki je posvetovalni organ, odgovoren za razvoj celotnega področja in izvajanje strategije trajnostnega razvoja.⁵ Bistveni elementi te strategije so zmanjševanje odpadkov, uvedba pristopov popolnega recikliranja oziroma pristopa, ki vodi do »cradle to cradle«⁶, racionalni rabi naravnih virov, uporabo obnovljivih virov energije, razvoju takih izdelkov in tehnologij, ki so v ravnatežju z naravnimi procesi in ne povzročajo trajnih posledic za planet.

Upravljanje sistema ravnanja z okoljem je bilo v letu 2010 uspešno na vseh ključnih področjih. Pomembne aktivnosti in dosežki v letu 2010 so:

- znižane količine komunalnih odpadkov za 26 odstotkov glede na leto 2010,
- povečan delež reciklabilnih odpadkov in predaja v obliki sekundarnih ali primarnih surovin (94,4 odstotka od vseh odpadkov),
- zmanjšane so porabe embalažnih materialov na enoto proizvoda,
- zmanjšana je poraba električne energije na enoto proizvoda linije Qbiss,
- zmanjšan CO₂e odtis za elemente Qbiss in Trimoterm - LCA,
- organiziran je bil že enajsti tradicionalni Trimov dan okolja, ko smo se pridružili vseslovenski akciji Očistimo Slovenijo v enem dnevu,
- za potrebe proizvodenj je bilo nabavljeno okoli 55.000 ton materialov.

¹ Trimu VSK, Trimu Inženiring, Trimu FZE, Akripol in Tinde.

² Več o tem: www.akripol.si.

³ Standard ISO 14001 smo v Trimu uvedli leta 2000 in je integriran v sistem Poslovnika delovanja družbe

⁴ V tem delu gre predvsem za načela UNGC s področja »okolja«; 7. načelo: gospodarstvo bi moralo podpirati preventivni pristop do okoljske problematike; 8. načelo: vzpodbujati promocijo večje okoljske odgovornosti; 9. načelo: vzpodbujati razvoj in razširjanje okolju prijaznih tehnologij

⁵ Okoljsko – varnostni tim je sestavljen s strokovnjaki s posameznih področij (varnost in zdravje pri delu, nevarne snovi, kadri, naravni viri, energija, itd).

⁶ »cradle to cradle« pomeni vsakokratna izdelava novega izdelka iz zavrženega izdelka.

V letu 2010 smo za stroške vlaganja v sistem ravnanja z okoljem namenili 18.320,53 evrov in s tem presegali zakonske obveznosti na posameznih področjih. Učinki izvedenega programa varovanja okolja in trajnostnega razvoja so bili višji od vloženih sredstev.

Sliki: Utrip z dneva okolja 'Očistimo Slovenijo v enem dnevu'

1.1 Pripravljenost na izredne dogodke

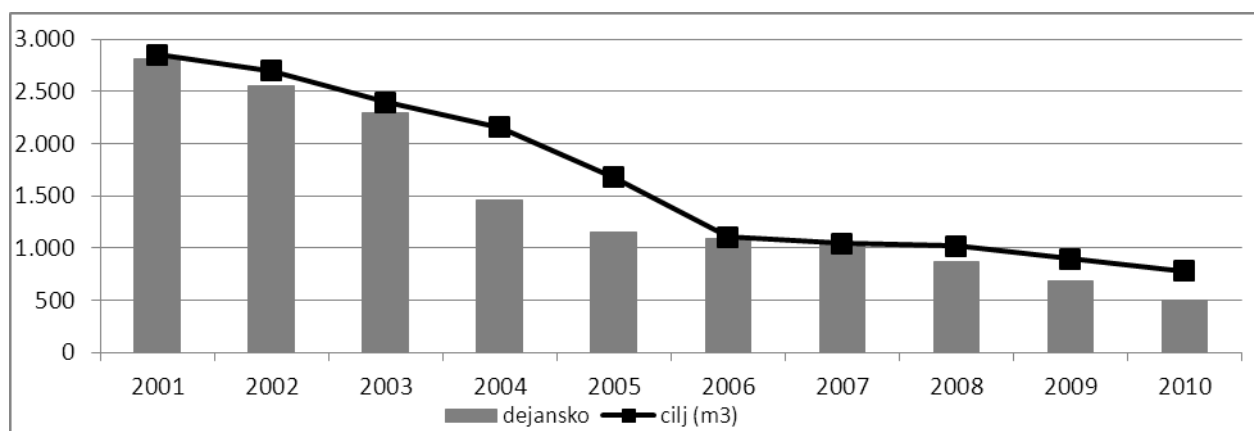
V Trimu izvajamo ukrepe za obvladovanje tveganj na področju varovanja okolja (požar, razlitje, eksplozija ...). V letu 2010 nismo imeli nobenega izrednega dogodka z negativnim vplivom na okolje ali požarno varnost.

1.2 Ravnanje z odpadki

V Trimu smo že pred leti uvedli sistem ravnanja z odpadki, ki je osnovan na smernicah in direktivah EU. Ta sistem vsakoletno izboljšujemo in s tem dosegamo rezultate, ki so nad povprečjem v državi in tudi v določenih segmentih primer dobre prakse tudi za vodilna evropska podjetja. Sistem ravnanja z okoljem bomo tudi v vseh hčerinskih družbah Trimo postopoma dvignili na enak nivo kot v družbi Trimo.

1.2.1 Komunalni odpadki

Zmanjševanje komunalnih odpadkov je sestavni del Trimo programa ravnanja z odpadki. V letu 2010 je bil delež komunalnih odpadkov najnižji v opazovanem obdobju. K dosežku je pripomoglo doslednejše zbiranje in ločevanje odpadkov in ločevanja novih odpadkov. Delež komunalnih odpadkov predstavlja 5,4 odstotka vseh odpadkov družbe.

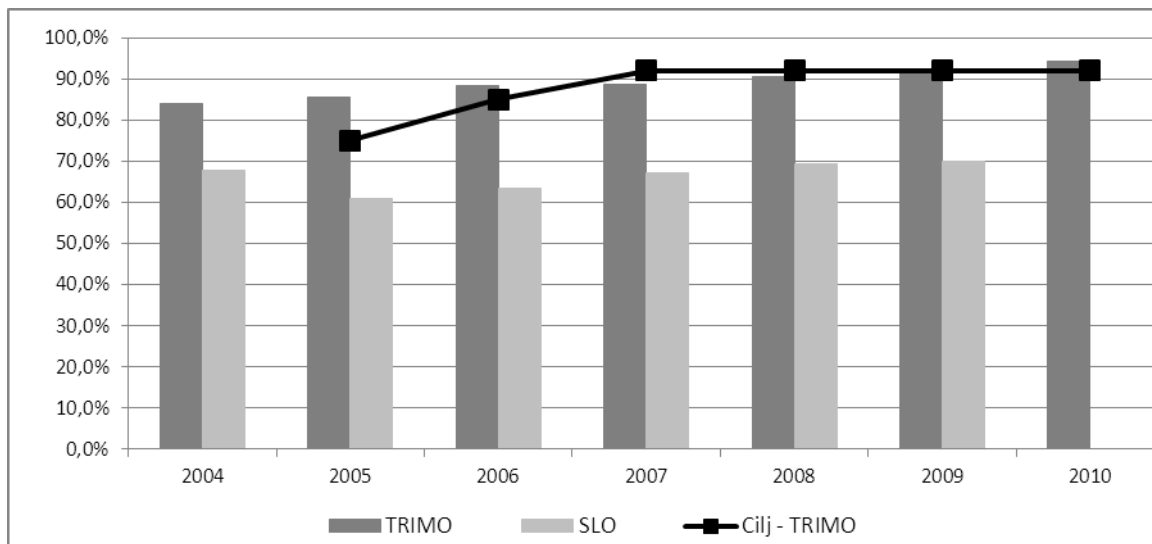

Graf: Količina komunalnih odpadkov [m³] v obdobju od 2001 do 2010

⁷ Pridružili smo se vse slovenski akciji Očistimo Slovenijo v enem dnevu. Zbrali smo 28 kubičnih metrov odpadkov iz bližnje okolice Trima in gozdov. Ocenjujemo, da smo od tega zbrali 55 odstotkov odpadkov, namenjeni za nadaljnjo predelavo

1.2.2 Sekundarni odpadki

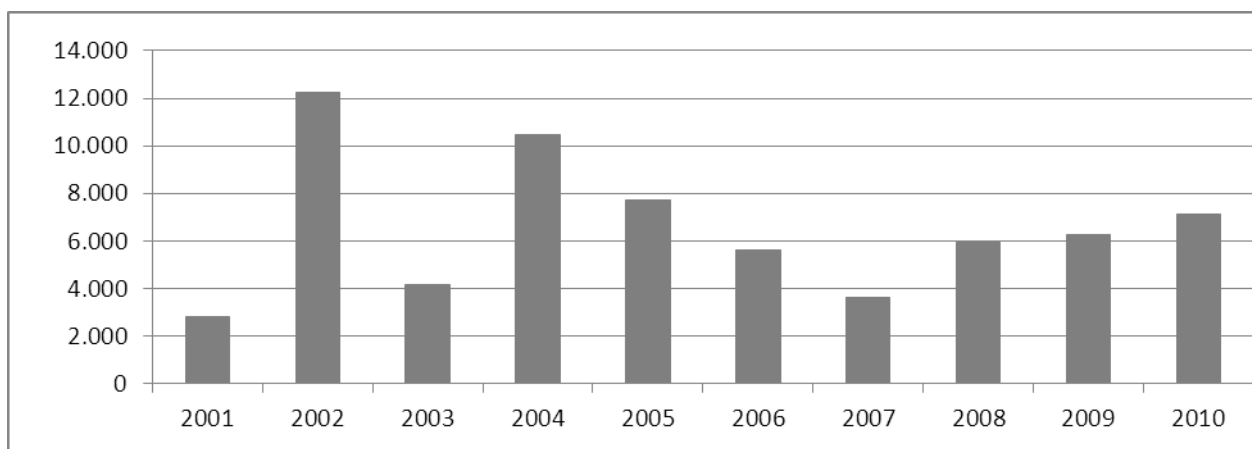
Relativni delež ločenih in predanih odpadkov v obliki sekundarnih surovin v družbi Trimo narašča, saj se program ravnanja z odpadki izvaja dosledno, pozitivno pa prispevajo k rezultatom tudi stalne izboljšave. **Delež odpadkov, namenjenih za predelavo oziroma reciklažo, smo v letu 2010 dvignili za 2,9 odstotka in dosegli skupaj 94,4 odstotka vseh nastalih odpadkov.**

Graf: Delež predelanih (zbranih in predanih) industrijskih odpadkov v Trimu v primerjavi z Republiko Slovenijo [%] v obdobju od 2004 do 2010⁸

1.2.3 Nevarni odpadki

V okviru programa varovanja okolja in trajnostnega razvoja je za področje nevarnih snovi v Trimu zadolžena sodelavka, ki skrbi, da so nevarne snovi ustrezno nadzirane - od soglasja za nabavo do vseh potrebnih postopkov ter navodil za nadzorovano uporabo, zbiranje in predajo pooblaščenim odjemalcem v fazi nastanka v obliki nevarnega odpadka. Nevarni odpadki se kontrolirano zbirajo in predajajo pooblaščenim odjemalcem, ki imajo koncesijo za to vrsto dejavnosti. Količine nevarnih odpadkov v Trimu so relativno nizke, za leto 2010 predstavljajo 0,23 odstotka vseh odpadkov. V zadnjem letu se je količina nevarnih odpadkov nekoliko povečala predvsem zaradi zagona nove linije.

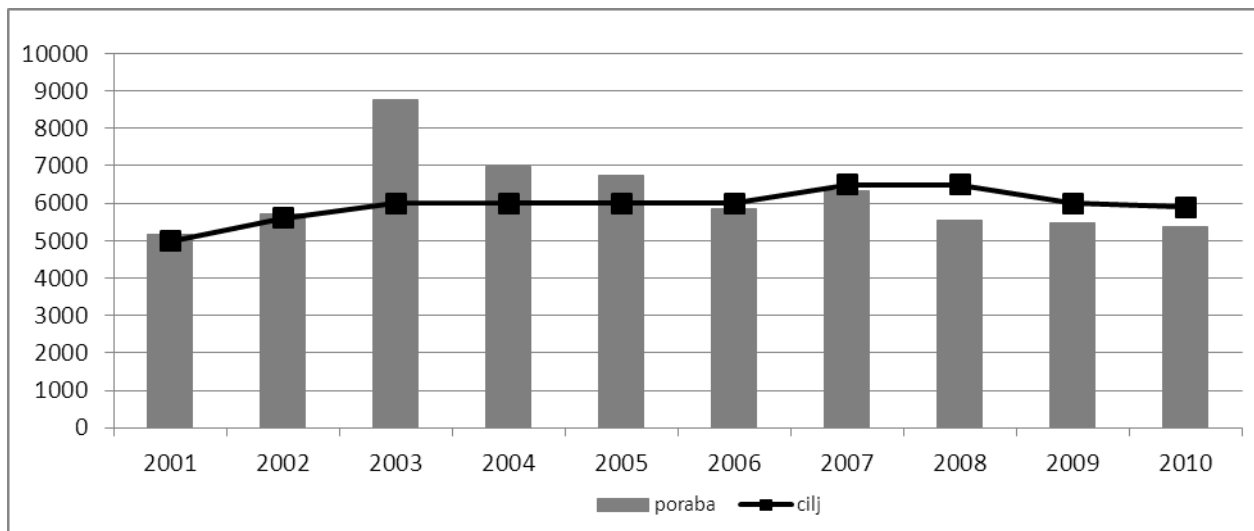

Graf: Količina nevarnih odpadkov (kg) v obdobju od 2001 do 2010

⁸ Podatki za Slovenijo na ARSO v letih 2007 – 2009 še niso dostopni.

1.3 Poraba vode

Program varovanja okolja v Trimu vključuje tudi skrb za racionalno rabo naravnih virov, med katerimi je pitna voda na prvem mestu. Poraba vode je v letu 2010 nekoliko nižja glede na leto 2009, na zaposlenega predstavlja 0,90 kubičnih metrov na mesec.

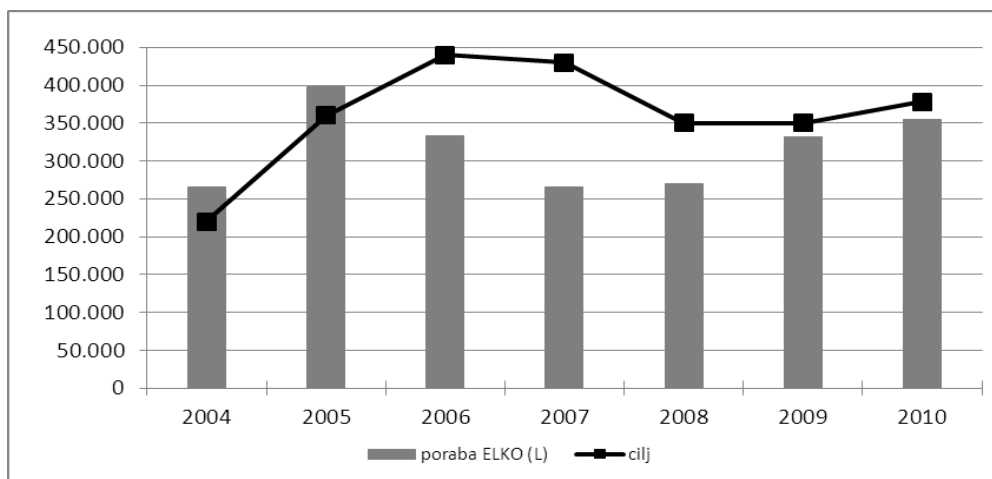

Graf: Poraba vode (m³) v obdobju od 2001 do 2010

Vodo uporabljamo le za sanitarne potrebe in lastno kuhinjo, ne uporabljamo pa je za tehnološke procese, zaradi česar tudi ne nastajajo odpadne tehnološke vode. Vse odpadne vode se vodijo do javne centralne čistilne naprave Trebnje. Program varovanje okolja zajema nadzor nad notranjim kanalizacijskim omrežjem, kjer se posebna pozornost posveča lovilcem olj.

1.4 Poraba ekstra lahkega kurilnega olja (ELKO)

Med porabami naravnih virov v Trimu je tudi ELKO. Večji del porabe je vezan na sistem ogrevanja v zimskem obdobju, kjer sledimo absolutni porabi in porabi na enoto ogrevnega volumna. Cilj letne porabe ELKO je postavljen glede na povprečno zimsko temperaturo in načrt proizvodnje streh in fasad. V letu 2010 je bila poraba ELKO pod zastavljenim ciljem.

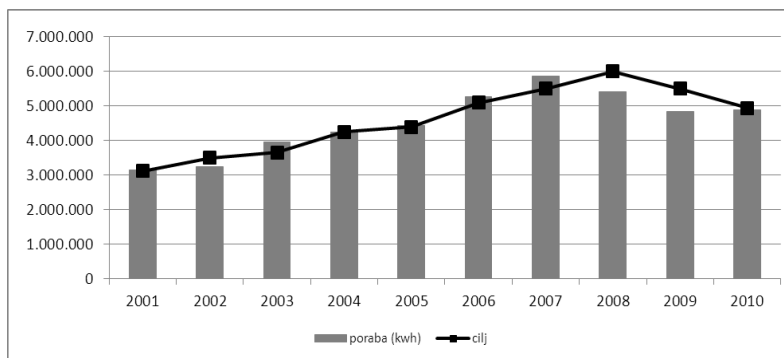

Graf: Poraba ELKO (L) v letih od 2004 do 2010

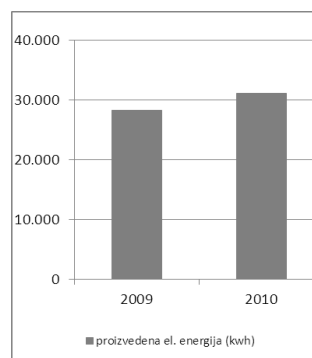
1.5 Poraba električne energije

Med pomembnimi okoljskimi vidiki v Trimu je tudi poraba električne energije za proizvodne procese, prezračevanje, klimatizacijo, ogrevanje in razsvetljavo. V letu 2010 je bila poraba električne energije pod zastavljenim ciljem.

Trimova sončna elektrarna je delovala vse leto in proizvedla nad 31.000 kWh zelene električne energije.

Graf: Poraba električne energije (kWh) v Trimu v obdobju od leta 2001 do leta 2010

Graf: Proizvedena električna energija (kWh) iz sonca za obdobje od leta 2009 do 2010

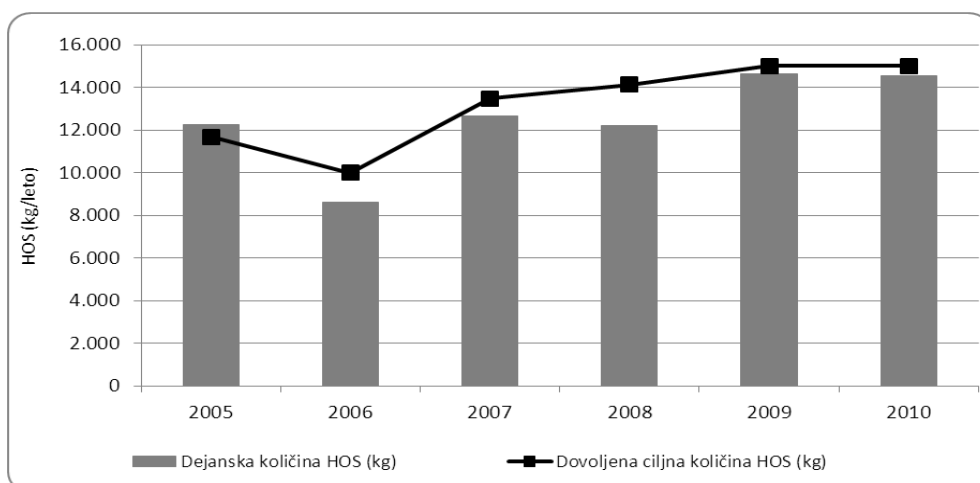
1.6 Emisije škodljivih snovi v naravno okolje

Skladno s predpisi izvajamo v Trimu redne meritve emisij škodljivih snovi v okolje (monitoring), in sicer za področje emisij trdih delcev, hlapov in emisij hrupa v naravno okolje.

V letu 2010 so bile opravljene redne meritve emisij škodljivih snovi na obstoječi tehnološki opremi. Vsi rezultati so pod dovoljenimi zakonsko predpisanimi mejami.

Redno izvajamo tudi monitoring emisij iz vseh kurilnih naprav in tudi te naprave delujejo v skladu z predpisanimi zakonskimi mejami.

Za hlapne organske snovi (HOS) iz lakirne naprave, kjer dela opravlja pogodbeni partner, je s strani Trima uveden nadzor, ki nadzira količine emisij HOS tako, da niso prekoračene dovoljene ciljne vrednosti.

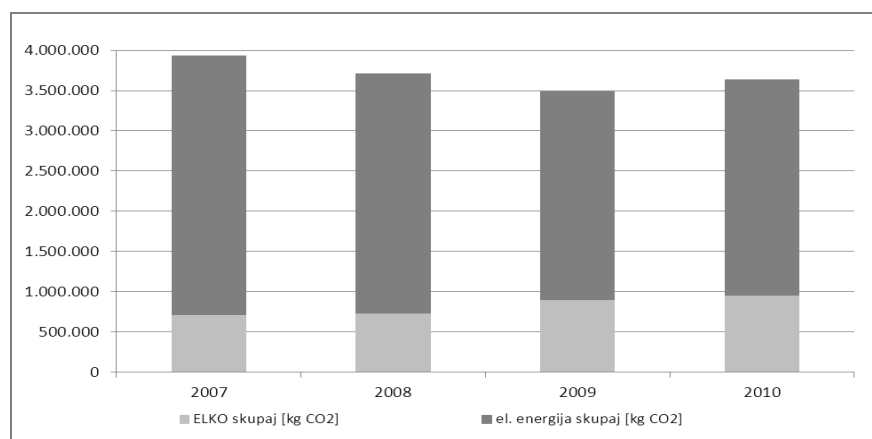

Graf: Primerjava med dejansko in dovoljeno ciljno emisijo HOS (kg) v Trimu za obdobje od leta 2005 do leta 2010

1.7 CO₂e odtis – LCA

S skrbnim ravnanjem z naravnimi viri in energenti ter hkratnimi ukrepi za zmanjšanje posrednih vplivov na količino izpustov v ozračje v sodelovanju s partnerji v dobavni verigi v Trimu širimo kulturo odgovornega odnosa do podnebnih sprememb. Naša odgovornost se kaže tudi v tem, da smo v Trimu izvedli CO₂e odtis za glavne izdelke družin Trimoterm in Qbiss v celotni dobavni verigi (LCA). Z ukrepi zmanjšanja emisije CO₂e odtisa smo v letu 2010 dosegli za približno tri odstotke manjše CO₂e odtise na enoto.

Na osnovi porab energentov, emisij in izračunov spremljamo tudi emisije CO₂ kot posledico delovanja proizvodne tovarne.⁹ V letu 2010 se je celotna emisija povečala na račun večjega obsega proizvodenj. Pri tem niso zajete emisije zaposlenih (prihod na delo, službena potovanja ipd.).

Graf: Absolutna emisija CO₂ (kg) – delovanje družbe Trimo v Trebnjem za obdobje od leta 2007 do 2010

1.8 Načrti za leto 2011

V Trimu bomo v okviru **Sistema ravnanja z okoljem** v letu 2011 posvetili posebno pozornost naslednjim aktivnostim in projektom:

- zmanjševanju nastanka odpadkov, od nastalih odpadkov pa povečanja deleža zbranih in sortiranih sekundarnih odpadkov,
- zmanjšanju porabe električne energije, zlasti povprečnim porabam na enoto proizvoda,
- izvedbi 12. dneva okolja,
- skupni vaji »uhajanja« plina na plinski postaji,
- reviziji ocene tveganja za nastanek izrednega okoljskega dogodka.

⁹ Glej graf: Absolutna emisija CO₂ (kg) – delovanje družbe.

2 SISTEM VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU

V Skupini Trimo skrbimo za varnost in zdravje zaposlenih z zmanjšanjem tveganj, izboljšanjem delovnih pogojev, nadzorom nad spoštovanjem pravil varnosti in zdravja pri delu, spremljanjem indikatorjev in ukrepov za zmanjševanje oziroma preprečevanje poškodb pri delu.

V okoljsko – varnostni politiki Trimo¹⁰ je prepoznana jasna zaveza za zdravo in varno delovno okolje, ki je izražena tudi v izjavi uprave o varnosti in zdravju pri delu. Prav tako se po načelih standarda OHSAS 18001¹¹ izvaja program dela varnosti in zdravja pri delu na sistematičen in transparenten način.

Program dela za leto 2010 je bil posvečen zmanjševanju tveganj za nastanek nezgod pri delu in bolj zdravemu načinu življenja zaposlenih. Prepovedi kajenja na območju družbe Trimo sledijo tudi hčerinske družbe. Tako zmanjšujemo število kadilcev in spodbujamo zaposlene k bolj zdravemu načinu življenja. Med izvedbenimi cilji želimo izpostaviti uspešna kazalnika resnost poškodb in bolniške odsotnosti kot posledica nezgod pri delu.

Pomembnejše aktivnosti, ki smo jih izvedli v letu 2010, so:

- usposabljanje sveta delavcev,
- revizija Pravilnika za določanje dodatkov za posebne obremenitve pri delu, neugodne vplive okolja in nevarnosti pri delu v Trimu (usklajeno s sindikatom in svetom delavcev),
- revizija izvlečkov navodil za varno delo in nekaterih procesov, ki so povezani z zagotavljanjem varnosti pri delu,
- revizija ocene tveganja z izjavo o varnosti (usklajeno s sindikatom in svetom delavcev),
- zagotovljena dostopnost zaposlenim do intranetnega portala Varnost in okolja,
- v okviru izobraževanja zaposlenih s področja varnosti in okolja je bilo opravljenih 974 ur izobraževanja,
- izdelava varnostno tehnične dokumentacije za novo tehnologijo.

¹⁰ Okoljsko - varnostna politika je dostopna na intranetu pod poglavjem Trajnostni razvoj (<http://www.trimo.si/podjetje/trajnostni-razvoj/za-trajnostno-poslovanje/>)

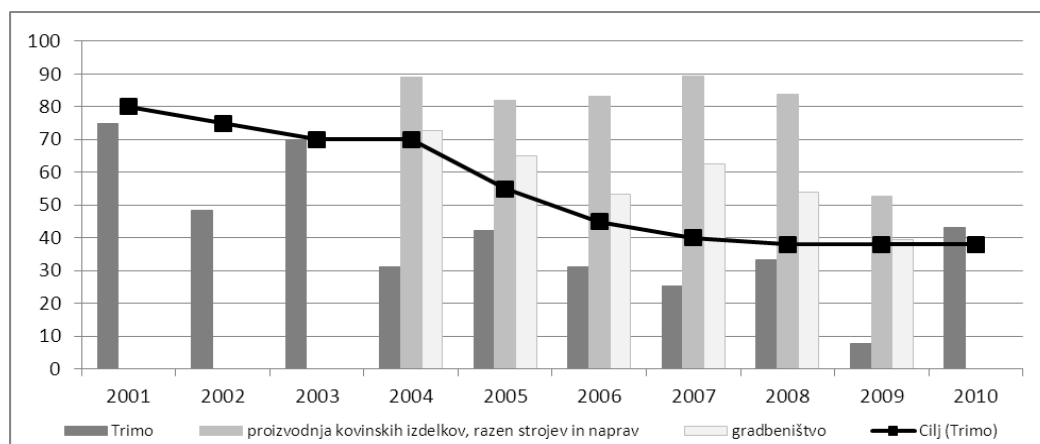
¹¹ Standard OHSAS 18001 smo v Trimu uvedli leta 2003 in je integriran v sistem Poslovnika delovanja družbe.

2.1 Kazalci varnosti

	2010	CILJ	DOSEŽENO
pogostost poškodbe ¹²	[poškodb/milijon delovnih ur]	< 14	18,04
resnost poškodbe	[izgubljeni dnevi/poškodbo]	< 15	10,75
bolniška odsotnost ¹³	[izgubljene ure/delovne ure]	< 0,20%	0,16 ¹⁴

Tabela: Cilji in dosežki za leto 2010, povzeti po treh kazalnikih varnosti

Primerjava kazalnika »število poškodb pri delu na 1000 zaposlenih« v Trimu s panogo »proizvodnja kovinskih izdelkov« in panogo »gradbeništvo« v Sloveniji (za poškodbe na delovnem mestu, pot na / z dela, službena pot in izven dela) kaže, da so kazalci varnosti Trimo v primerjavi z navedenima panogama nižji.

Graf: Primerjava nezgod v Trimu z RS / 1000 zaposlenih za leto 2001 do 2010

2.2 Načrti za leto 2011

V Trimu bomo na področju **Systema varnosti in zdravja pri delu** v letu 2011 posvetili posebno pozornost naslednjim aktivnostim in projektom:

- prenos elektronskega vodenja evidenc zdravniških pregledov in usposabljanj v SAP programu,
- ureditev zunanjih neravnin,
- ureditev oziroma obnovitev pešpoti v proizvodnji PSF,
- izvedba izobraževanj, šolanj in treningov za varno delo in odziv na izredne razmere zaposlenih na delovnih mestih,
- izvedba prvih meritev na delovnih mestih nove tehnologije,
- izdelava izvlečkov navodil za varno delo na novi tehnologiji.

¹² Pogostost poškodb je izračunana na podlagi vseh ur.

¹³ Bolniška odsotnost je izračunana na podlagi vseh ur.

¹⁴ Upoštevana odsotnost samo za nezgode na delovnem mestu brez nezgod prihod/odhod z dela ali izven dela.